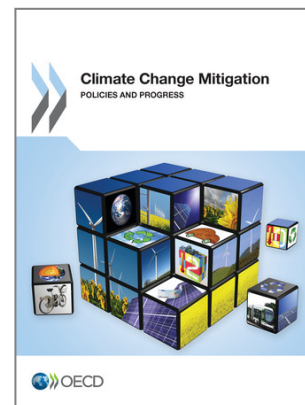

OECD *Multilingual Summaries*

Climate Change Mitigation

Policies and Progress

Summary in Slovenian

Preberite celotno knjigo na: 10.1787/9789264238787-en

Blaženje podnebnih sprememb

Politike in napredek

Povzetek v slovenščini

Spoprijemanje s podnebnimi spremembami je težak političen izziv, ki zahteva visoko raven zaupanja in sodelovanja med državami. Da bi ustavili naraščanje povprečne globalne temperature pod dve stopinji Celzija, bi morali globalne emisije toplogrednih plinov (TGP) do leta 2050 znižati na 40 do 70 odstotkov ravni iz leta 2010 ter do leta 2100 doseči nično ali negativno vrednost izpustov. Če se bodo nadaljevali trenutni trendi, obstaja velika verjetnost znatno višjih dvigov temperature, kar bi povečalo tveganje hudih in nepopravljivih vplivov na ekosisteme, večjih motenj v kmetijskih sistemih ter vplivov na zdravje človeka v tem stoletju in pozneje.

Poročilo predstavlja trende in napredek pri politikah blaženja podnebnih sprememb v 34 državah članicah OECD, Evropski uniji in 10 partnerskih gospodarstvih (Braziliji, Ljudski republiki Kitajski, Kolumbiji, Kostariki, Indoneziji, Indiji, Latviji, Litvi, Ruski federaciji in Južni Afriki). Namen je povečati transparentnost ter izboljšati razumevanje blažitvenih ciljev in obsega implementacije zaračunavanja emisij ogljika in drugih politik za obravnavanje emisij TGP v različnih gospodarskih sektorjih.

Identificirani so bili naslednji ključni trendi na področju politik za blaženje podnebnih sprememb:

- **Agregatne emisije TGP so se v obravnavanih državah povečevale od 90. let prejšnjega stoletja, čeprav so se emisije TGP na enoto bruto domačega proizvoda (BDP) zmanjšale v skoraj vseh primerih.** V številnih primerih so se emisije v zadnjih letih zmanjšale kot posledica finančne krize, a so se trendi od takrat že obrnili zaradi naraščajoče gospodarske aktivnosti ali sprememb v politikah jedrske energije po jedrski nesreči v Fukušimi. Čeprav so nekatere države zmanjšale svoje emisije, so potrebne večje ambicije vseh, v skladu z načeli Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah (UNFCCC), da bi se lahko izognili nevarnim antropogenim podnebnim spremembam.
- **Raba nizkoogljčnih virov energije narašča, a je večina držav še vedno odvisna od fosilnih goriv za napajanje svojih gospodarstev in še naprej podpirajo proizvodnjo in porabo fosilnih goriv.** Izstopa premog – najbolj ogljično intenzivno gorivo, ki je v preučevanih državah v letu 2012 predstavljal 45 odstotkov proizvodnje električne energije. Čeprav so mnoge države napredovale pri reformi subvencij za porabo fosilnih goriv, številne države še naprej podpirajo proizvodnjo in porabo fosilnih goriv.
- **Davki na energijo se postopoma spreminjajo v smeri upoštevanja vsebnosti ogljika v gorivih. Vedno večje število regulativnih sistemov uporablja ogljične davke, ki neposredno zaračunavajo emisije ogljikovega dioksida.** A vendarle delež celotnih emisij, ki jih zajemajo energetski in ogljični davki, ostaja nizek, davčne stopnje pa so bile do danes nezadostne, da bi spodbudile tehnološke spremembe in znatno spremenile vedenje potrošnikov. Ogljični davki so sicer v veljavi ali so načrtovani na državni ali poddržavni ravni v 15 obravnavanih državah.
- **Vse več mednarodnih, državnih in poddržavnih jurisdikcij uvaja sisteme trgovanja z izpusti (ETS), a so cene pravic nizke.** ETS so bili vzpostavljeni v Evropski uniji ter na državnih ravni v Koreji, Novi Zelandiji in Švici. Kitajska je zagnala poskusne ETS v sedmih mestih in provincah ter

načrtuje uvedbo sistema za celotno gospodarstvo. Poddržavni ETS so bili uvedeni tudi v Kaliforniji in devetih severovzhodnih ameriških zveznih državah, v Quebecu v Kanadi ter v Tokiu in Saitami na Japonskem.

- **Mnoge od obravnavanih držav so nedavno reformirale politike podpore obnovljive energije z zmanjšanjem rabe zagotovljenih odkupnih cen ter povečanjem rabe dodatnih premij na tržno ceno in konkurenčnih ponudbenih procesov.** Prav tako so razširjeni emisijski standardi za elektrarne, standardi ekonomičnosti porabe goriva za vozila in standardi energijske učinkovitosti stavb. Drugi cilji, kot so izboljšanje energetske varnosti, kakovosti zraka in zdravja ljudi, so lahko spodbujevalni dejavniki za take politike.
- **Javni izdatki, usmerjeni v raziskave in razvoj ter razširjanje (RR&R) na področju energije, so kot delež BDP ostali nizki, čeprav je narasel delež izdatkov za RR&R na področju energije za nizkoogljicne energijske tehnologije, kot so shranjevanje energije, pametne mreže, napredna goriva in vozila ter zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida (CCS).** Leta 2012 je 22 držav članic OECD skupno porabilo 13 milijard ameriških dolarjev za javne RR&R na področju energije, zlasti za obnovljive vire energije, energetska učinkovitost in jedrsko energijo. CCS predstavlja več kot polovico javnih izdatkov za RR&R na področju fosilnih goriv v nekaterih državah. Zasebni sektor je prav tako pomemben vir izdatkov za RR&R na področju energije.
- **Medtem ko je večina obravnavanih držav do danes sprejela le omejene ukrepe za zmanjšanje emisij iz kmetijstva, so nekatere države znatno napredovale pri zmanjševanju krčenja gozdov ter se spoprijemajo tudi z emisijami TGP iz drugih neenergetskih sektorjev.** Kmetijstvo, krčenje gozdov, industrijski procesi in odpadki so znatni viri emisij TGP v nekaterih državah. Intenzivnost izpustov kmetijskega sektorja se je od leta 1990 v številnih državah zmanjšala, a se je uvajanje blažitvenih politik v tem sektorju pokazalo kot izziv, deloma zaradi omejene razpoložljivosti cenovno ugodnih kmetijskih blažitvenih tehnologij v mnogih regijah. Znatni napredek je bil narejen pri zmanjševanju stopenj krčenja gozdov v nekaterih državah (npr. v Braziliji), četudi iz visokega izhodišča. Za zmanjšanje emisij TGP industrije in sektorjev odpadkov so v uporabi spleti gospodarskih instrumentov, uredb in informacijskih programov.

Skoraj vse obravnavane države so si zadale blažitvene cilje za leto 2020 v okviru UNFCCC ali Kjotskega protokola, pri čemer narava in ambicije teh ciljev zrcalijo nacionalne okoliščine. Mnoge so razglasile tudi načrtovane nacionalno določene prispevke (INDC) za obdobje po letu 2020. Na državni ravni je Združeno kraljestvo vzpostavilo zakonsko obvezen dolgoročen cilj skupaj s kratkoročnimi ogljičnimi proračuni; podobne pristope izvajajo ali o njih razmišljajo na Danskem, Finskem, v Franciji in na Norveškem. Mnoge države so določile tudi nacionalne cilje za relevantne kazalnike, kot so emisije TGP, obnovljiva energija, energetska učinkovitost in gozdnatost.

A četudi bodo INDC in nacionalni cilji, ki so bili do danes napovedani, v celoti uresničeni, bo preostali globalni ogljični proračun (v skladu s ciljem, da se svet ne bi segrel za več kot dve stopinji Celzija) izčrpan do približno leta 2040, v kolikor ne bodo sprejeti odločnejši ukrepi. Čeprav večina obravnavanih držav napreduje pri doseganju svojih blažitvenih ciljev, so hkrati mnoge na poti, da jim spodleti brez znatnega pospeška v stopnjah zmanjševanja letnih emisij.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Na razpolago so brezplačno v spletni knjigarni OECD www.oecd.org/bookshop

Za več informacij se obrnite na Enoto OECD za pravice in prevode, Direktorat za javne zadeve in komunikacije na: rights@oecd.org ali prek faksa: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Obiščite našo spletno stran www.oecd.org/rights

Preberite celotno angleško različico na OECD iLibrary!!

© OECD (2015), *Climate Change Mitigation: Policies and Progress*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264238787-en